

ORIENTERINGSSAK

Implementering av DORA-erklæringen ved BFE

Høsten 2016 signerte UiT «DORA-erklæringen» (The San Francisco Declaration on Research Assessment <https://sfdora.org/read/>). Grunnprinsippene i DORA fremhever at kvalitet på forskning skal vurderes på eget grunnlag og ikke med basis tradisjonelle indikatorer og hvilke tidsskrifter forskningen er publisert i. Det er skissert en plan og prosess for implementeringen av DORA ved UiT (se Vedlegg 1). Implementeringen vil skje stegvis og planen vil bli revidert når andre UH-institusjoner og Forskningsrådet har implementert DORA-prinsippene i sine prosesser og rutiner.

Ved BFE vil tilpassing til DORA blant annet få innvirkning ved bedømminger og tilsetninger, evaluering av interne forskningssøknader og midler, samt intern budsjettfordelingsmodell og retningslinjer for FoU-termin. Videre innebærer implementeringen av DORA at det må følges opp endringer som gjøres ved enheter ved UiT på nivå 1, og at egne dokumenter (maler, utlysninger), strategier, prosesser og rutiner må revideres i henhold til DORA-prinsippene. I tillegg må alle vitenskapelige og flere teknisk og administrativt ansatte bevisstgjøres om DORA og de endringer det medfører.

2019 betraktes som et overgangså der BFE vil arbeide med implementering. Alle omlegginger vil nok ikke være trådt i kraft før 2020.

Særskilte områder – FoU-termin og budsjettfordelingsmodell

Retningslinjer for å få tildelt forskningstermin vil endres som følge av DORA og dette vil allerede trå i kraft ved årets utlysning og tildeling. Bruk av publikasjonspoeng som grunnlag for å kvalifisere til FoU-termin vil falle bort, og er erstattet av annen ordlyd i sentrale retningslinjer.

- Søkeren skal ha publisert godkjente vitenskapelige publikasjoner i opptjeningsperioden

Dette erstatter det såkalte publiseringskravet om minimum 0,7 publikasjonspoeng i gjennomsnitt pr år i opptjeningsperioden. I tillegg er det innført en del andre endringer i sentrale retningslinjer som vil bli implementert i BFEs utfyllende bestemmelser.

DORA vil også ha innvirkning på BFEs og instituttene budsjettfordelingsmodell for publikasjonspoeng. Antall publikasjonspoeng UiT og enhetene produserer er en del av sektorens resultatbaserte omfordeling. Ved BFE har enkeltforskere fått belønning over annuum for antall publikasjonspoeng som er produsert i forutgående år. Siden publikasjonspoengene beregnes etter en nivå-inndeling, 1 og 2, vurderes dette å bryte mot DORA-prinsippene og således bør ikke publikasjonspoeng benyttes på individnivå. BFE og instituttene vil derfor revidere denne modellen. Det er noe paradoksalt at departementet fortsatt bruker publikasjonspoeng i CRISTin i

sin fordelingsmodell. BFE og instituttene vil vurdere alternative metoder for å fordele inntekter som skapes med basis i publikasjonspoeng, enten allerede i 2019 eller i 2020.

Bakgrunn DORA

Under et møte i American Society for Cell Biology i San Fransisco i desember 2012 delte en gruppe forskere og tidsskriftredaktører bekymringer for hvor stor betydning tidsskrifters impact factor har fått for vurdering av forskningskvalitet og hvilke konsekvenser det har for formidling av forskningsresultater, karrieremuligheter for forskere (særlig yngre forskere) og hvordan verdien av forskningsresultater vurderes¹. DORA-erklæringen ble utformet som en reaksjon på dette. Erklæringen inneholder et sett «beste praksis»-anbefalinger for kvalitetsvurdering av forskningsresultater der arbeidene vurderes ut fra innhold, kvalitet og betydning, fremfor hvor de er publisert. Dette betyr at tidsskrifters impact factor eller andre publikasjonsindikatorer ikke skal være en del av bedømmelser for prosjektf finansiering, ansettelse eller opprykk.

Områder ved UiT som berøres av prinsippene i DORA og foreslått implementering ved UiT

- 1) Opptak, tilsetning, opprykk til stillinger og bedømmelse av doktorgrad.
 - ORGØK (tidligere POA) skal ta ansvaret for endringer i dokumenter og rutiner for utlysninger, tilsetninger og opprykk knyttet til vitenskapelige stillinger.
 - FUF (tidligere AFU) skal ta ansvaret for veiledninger og rutiner for opptak til og bedømmelse av doktorgrad.
 - Fakultetene skal følge opp endringer som skjer sentralt og revidere tekster, rutiner og prosesser knyttet til utlysninger, bedømmelser, opptak og tilsetting.
 - Fakultetene skal sørge for at interne medlemmer i bedømmelseskomiteer er oppdaterte slik at bedømmelser skjer i tråd med DORA-prinsippene.
- 2) Utlysning og tildeling av forskningsmidler
 - For utlysninger og tildelinger av strategiske midler ved UiT har FUF ansvar for å skrive inn avsnitt om DORA og følge opp bedømmelseskomiteer.
 - For utlysninger og tildelinger ved Tromsø forskningsstiftelse har FUF ansvar for å sende henvendelse om å gjennomgå og revidere rutiner.
 - Fakultetene skal følge opp endringer som skjer sentralt og revidere tekster, rutiner og prosesser.
- 3) UiT priser
 - FUF skal revidere statuettene for prisene slik at de følger DORA-prinsippene.
- 4) FoU-termin.
 - Ved Forskningsstrategiskutvalgs møte den 12.12.2018 ble det foreslått at publikasjonspoengkravet for FOU-termin skal fjernes umiddelbart i 2019 (se vedlegg 2).
 - Fakultetene skal følge opp endringer som skjer sentralt og revidere tekster, rutiner og prosesser.
- 5) Andre områder
 - Styringsdokumentet «*Drivkraft i nord: strategi for UiT mot 2022*» og «*Handlingsplan for Charter and Code*» bør vurderes revidert.
 - FUF skal etablere av en nettside for informasjon til ansatte om DORA-erklæringen, UiTs prosesser rundt implementeringen av DORA-prinsippene og hvordan forskere selv kan ivareta de.
 - ORGØK sammen med fakultetene skal ta ansvar for å vurdere å gi innspill til nasjonalt koordinerte prosesser for Nasjonale samordningsdokumenter for bedømmelser for ulike fagområder.

¹ Bekymringene var spesielt knyttet til at impact factor opprinnelig ble opprettet som et hjelpeverktøy for bibliotekarere for hvilke tidsskrifter man skulle kjøpe, og ikke som et måleverktøy for forskningskvalitet.

- Fakultetene må gjennomgå og revidere tekster og rutiner knyttet til fakultets-/enhetsvise dokumenter for stillinger, incentivordninger og priser.
- Fakultetene må gjennomgå og revidere tekster og rutiner knyttet til bruk av publikasjonsindikatoren på individnivå.

Kathrine Tveiterås
dekan

—

Kathrine.tveiterås@uit.no
77 64 60 01

Terje Aspen
fakultetsdirektør

—

Terje.aspen@uit.no
776 46 0 03

Dokumentet er elektronisk godkjent og krever ikke signatur